THE STUDY OF TOURISM MANAGEMENT OF KHLONG KHON, TAMBON KHLONG KHON, AMPHOE MUANG, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

TRAIWICHIT KHAOKAEW

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(RURAL DEVELOPMENT STUDIES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003

ISBN 974-04-3588-2 COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวตำบลคลองโคน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม (THE STUDY OF TOURISM MANAGEMENT OF TAMBON KHLONG KHON, AMPHOE MUANG, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE)

ตรัยวิชิต มามก้ว 4137646 LCRU/M

ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เรณู เหมือนจันทร์เชย ศศ.ม., เอี่ยม ทองดี ศศ.ม., ยงยุทธ บุราสิทธิ์ ศศ.ม.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนคลองโคน ตำบล คลองโคน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 2. ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนคลองโคนและการมี ส่วนร่วมของชุมชนในด้านการจัดการการท่องเที่ยว 3. ศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และ การแก้ไขปัญหาของชุมชนในด้านการจัดการการท่องเที่ยว 4. เสนอแนะรูปแบบในการจัดการการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับสภาพของชุมชนโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาพบว่า 1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตำบลคลองโคน อบต.คลองโคน เป็นผู้เริ่มดำเนินโครงการ ้ขึ้น โดยเน้นในด้านของการใช้ประโยชน์และการอยู่ร่วมกันของชุมชนกับป่าชายเลนซึ่งเป็นป่าชายเลนแหล่งสุด ท้ายของจังหวัด แต่ยังไม่เป็นที่รู้จักและนิยมมากนัก ในทุกๆปี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จะเสด็จพระราช คำเนินมาทรงปลกป่าชายเลน ณ พื้นที่แห่งนี้ 2. อบต. คลองโคน ได้จัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวนั่งเรือของชาว บ้านชมธรรมชาติของป่าชายเลน และวิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชน และที่สำคัญคือ ได้ร่วมกิจกรรมในการปลูก ป่าชายเลนในคินเลนที่เกิดขึ้นใหม่ 3. ปัญหาที่สำคัญของชุมชนในค้านที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวคือ ปัญหาค้านพื้น ที่และขีดจำกัดในการรองรับของชุมชน ปัญหาด้านงบประมาณในการพัฒนา ปัญหาความไม่สอดคล้องกันของ นโยบายด้านการอนรักษ์ป่าชายเลนกับการท่องเที่ยว และปัญหาของการไม่มีส่วนร่วมของชาวบ้านในชมชนรวม ทั้งความไม่เข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชาวบ้าน โดยการแก้ปัญหา จึงต้องมีการร่วมมืออย่างจริงจังและ ไปในทิสทางเดียวกันของทุกฝ่าย พร้อมกับจะต้องมีการกระตุ้นและสนับสนุนให้ชาวบ้านเข้าใจในเรื่องของการ ท่องเที่ยวของท้องถิ่นและให้มีส่วนร่วมมากขึ้น 4. การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว จำเป็นต้องดำเนินการควบคู่ไปกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มจากการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชายเลนซึ่งเป็นจุดเด่นที่สุดของชุมชน มีการ รักษาอาชีพการทำกะปิคลองโคนที่ขึ้นชื่อของชุมชน โดยการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบของการท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติ เป็นขั้นแรกก่อน แล้วจึงพัฒนามาเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในลำดับต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนได้รับผล กระทบจากการท่องเที่ยวน้อยที่สุดแต่ได้รับประโยชน์สูงสุด โดยที่ชาวบ้านในชุมชนสามารถรับได้และเหมาะสม กับวิถีชีวิตของชมชน เพื่อสามารถยืนหยัดได้ด้วยตัวของชมชนเอง

79 หน้า. ISBN 974-0-4-3588-2

THE STUDY OF TOURISM MANAGEMENT OF KHLONGKHON, TAMBON KHLONGKHON, AMPHOE MUANG, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

TRAIWICHIT KHAOKAEW 4137646 LCRU/M

M.A. (RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORS: RENU MUENJANCHOEY M.A., IAM THONGDEE M.A., YONGYUTH BURASITH M.A.

ABSTRACT

The research studied: 1) the Eco-tourism situation in Khlongkhon's community, 2) the tourism management and participation of Khlongkhon's community in the Musgrave Forest, 3) the problems, obstacles and suggested solutions to the community's problems in tourism management, and 4) the suggestions and patterns suitable for tourism management in Khlongkhon. The research is based on qualitative research methods.

The results of the research indicate that, the Eco-tourism in Tambol Khlongkhon has been started by the local administrative organization of Khlongkhon by emphasising the benefits of a symbiotic relation between the community and the Musgrave Forest, which is the last valuable forest asset in the province. This area has not been widely known and popularized in the country despite Princess Sirindhorn coming to visit and plant trees in the forest every year.

The local administrative organization of Khlongkhon has arranged activities for tourists. Tourists can enjoy sight-seeing in Musgrave Forest and learning about the life-style of local people in the community and riding in the local boats. The most interesting and important activity is the reclaiming of mud land around the Musgrave Forest by planting new trees.

The most important problems for local tourism in Khlongkhon are: 1) the problems and limitations of the tourism arrangement, 2) the budget for development, 3) the conflict of tourism management and the preservation of Musgrave Forest, 4) the problem of non-participation among residents in the community as well as the non-understanding of Ecotourism among the local people. To solve those problems, all parts of the community must cooperate to achieve the same purpose. At the same time, we must promote, encourage and support the local people to have a greater understanding of Eco-tourism and encourage participation from the local residents.

Arrangement of the tourism activities must be done together with natural resource preservation. The main aim must be the preservation and development of Musgrave Forest, which is one of the most remarkable in the community. The reputation of the shrimp paste of Khlongkhon community is one of the qualities of the area which needs to be preserved. Therefore, the first step to managing the tourism industry is to decide on the type of natural tourism. The chosen field should be developed to a higher level i.e. eco- tourism. This will help to reduce the import of Khlongkhon community while returning a high benefit to the people.

KEY WORDS: ECO-TOURISM / TOURISM MANAGEMENT / TAMBON / PARTICIPATION / THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION OF KHLONGKHON

79 P. ISBN 974-0-4-3588-2